

LETNO VARNOSTNO POROČILO 2018

Letno poročilo o varnosti na javni železniški
infrastrukturi v Republiki Sloveniji

Javna agencija za železniški promet Republike Slovenije
Kopitarjeva ulica 5, 2000 Maribor

gp.azp@azp.si
www.azp.si

Vsebina

1	Uvod	3
1.1	Namen, obseg in naslovniki poročila	3
1.2	Glavni sklepi za leto poročanja	4
2	English summary	6
3	Nacionalna varnostna strategija, programi, iniciative in organizacijski kontekst	7
3.1	Strategija in načrtovane aktivnosti	7
3.2	Varnostna priporočila	8
3.3	Varnostni ukrepi, ki niso povezani s priporočili	10
3.4	Varnostni organizacijski kontekst	10
4	Varnostna učinkovitost	12
5	Evropska zakonodaja in predpisi	16
5.1	Spremembe zakonodaje in predpisov	16
5.2	Odstopanja od 15. člena varnostne direktive	16
6	Varnostna spričevala, varnostna pooblastila in druga spričevala, izdana v nacionalnem varnostnem organu	17
6.1	Varnostna spričevala in varnostna pooblastila	17
6.2	Dovoljenja za tirna vozila	18
6.3	Spričevala subjektov, zadolženih za vzdrževanje tovornih vagonov	18
6.4	Spričevala za strojevodje	19
6.5	Druge oblike pooblastil/spričeval	19
6.6	Stiki z drugimi varnostnimi organi	19
6.7	Izmenjava informacij med varnostnim organom in železniškimi podjetji	21
7	Nadzor	22
7.1	Strategija, načrti, postopki in odločanje	22
7.2	Ugotovitve nadzorov	24
7.3	Vodenje in sodelovanje	25
8	Uporaba skupnih varnostnih metod prevoznikov in upravljavca	26
8.1	Uporaba skupnih varnostnih metod za zahteve sistema upravljanja varnosti	26
8.2	Uporaba skupnih varnostnih metod za ovrednotenje in oceno tveganja	26
8.3	Uporaba skupnih varnostnih metod za spremljanje	26
8.4	Sodelovanje in izvajanje projektov EU	27

9	Varnostna kultura	28
9.1	Vrednotenje in spremljanje varnostne kulture	28
9.2	Pobude in projekti s področja varnostne kulture	28
9.3	Komunikacijske aktivnosti s področja varnostne kulture	28
	Priloga 1 – Napredek v interoperabilnosti	29

1 Uvod

1.1 Namen, obseg in naslovniki poročila

Letno varnostno poročilo pripravlja Javna agencija za železniški promet Republike Slovenije (AŽP), ki opravlja naloge varnostnega organa na podlagi prejetih varnostnih poročil upravljavca in prevoznikov.

Namen letnega varnostnega poročila je informiranje javnosti in Evropske železniške agencije (ERA) o aktivnostih varnostnega organa ter o razvoju varnosti in interoperabilnosti na železnicah.

V skladu z osmim odstavkom 10. člena Zakona o varnosti v železniškem prometu (ZVZelP-1) je naloga prevoznikov in upravljavca, da vsako leto do 31. maja varnostnemu organu predložijo varnostno poročilo za prejšnje koledarsko leto. To varnostno poročilo vsebuje:

- informacije o tem, kako se izpolnjujejo SVC, in o rezultatih varnostnih načrtov za njihovo obvladovanje;
- opis razvoja nacionalnih varnostnih kazalnikov;
- rezultate notranje varnostne revizije;
- ugotovitve o pomanjkljivostih in napakah pri izvajanju prometa ter upravljanju infrastrukture;
- poročilo o uporabi SVM.

Varnostni organ na podlagi zbranih varnostnih poročil pripravi letno varnostno poročilo za prejšnje koledarsko leto, ki ga objavi na svoji spletni strani in pošlje Evropski agenciji za železnice (ERA) najpozneje do 30. septembra. V skladu s 17. členom Zakona o varnosti v železniškem prometu (ZVZelP-1) mora poročilo vsebovati informacije o:

- razvoju varnosti na železnici, vključno z združevanjem skupnih varnostnih kazalnikov na ravni države;
- pomembnih spremembah zakonodaje in ureditve v zvezi z varnostjo na železnici;
- spremembah pri podeljevanju enotnega varnostnega spričevala in varnostnega pooblastila;
- ugotovitvah in izkušnjah v zvezi z nadzorom nad upravljavcem in prevozniki, vključno s številom in rezultati inšpekcijskih postopkov;
- odstopanjih od sistema podeljevanja spričeval subjektom, pristojnim za vzdrževanje tovornih vagonov;
- izkušnjah prevoznikov in upravljavca pri uporabi SVM.

Cilji letnega poročila so različni za posamezne deležnike.

Za Evropsko železniško agencijo (ERA):

- spremljati razvoj varnosti v železniškem sistemu Evropske unije z namenom, da bi izboljšali železniško varnost v državah članicah EU;
- razumeti, kako varnostni organi vodijo železniško industrijo v državah članicah na poti k izboljšanju varnosti;
- razumeti, kako varnostni organi izpolnjujejo svoje naloge v skladu s 16. členom Direktive (EU) 2016/798;
- spremljati napredek na področju varnosti in interoperabilnosti železniškega sistema v EU.

Za nacionalne varnostne organe (v okviru njihovih pristojnosti):

- informirati o svojih aktivnostih;
- spremljati razvoj varnosti in interoperabilnosti železniškega sistema v svoji državi;
- razumeti prednosti in pomanjkljivosti pri razvoju varnosti in interoperabilnosti železniškega sistema;
- komunicirati z deležniki o informacijah, ki so pomembne za varnost.

Za železniško industrijo:

- razumeti razmišljanje varnostnega organa;
- pomagati si pri uporabi sistema varnega upravljanja;
- pomagati si pri vlogah za enotna varnostna spričevala, varnostna pooblastila in dovoljenja za vozila.

1.2 Glavni sklepi za leto poročanja

Stanje na področju varnosti v železniškem prometu v Sloveniji je v letu 2018 ostalo približno na enaki ravni kot prejšnja leta. Število hudih nesreč je v primerjavi s predhodnim letom ostalo nespremenjeno. Med potniki in osebjem v zadnjih letih ni bilo smrtnih žrtev. Iztirjenja, trki vlakov in požari na vozilih, ki bi jih uvrščali med hude nesreče, so v Sloveniji redki pojavi. V lanskem letu se je povečalo število nesreč oseb z vozili v gibanju. Prav tako se je povečalo število nesreč na nivojskih prehodih.

V letu 2018 je bilo v Sloveniji 14 hudih nesreč, od tega 9 nesreč na nivojskih prehodih in 5 nesreč oseb z vozili v gibanju.

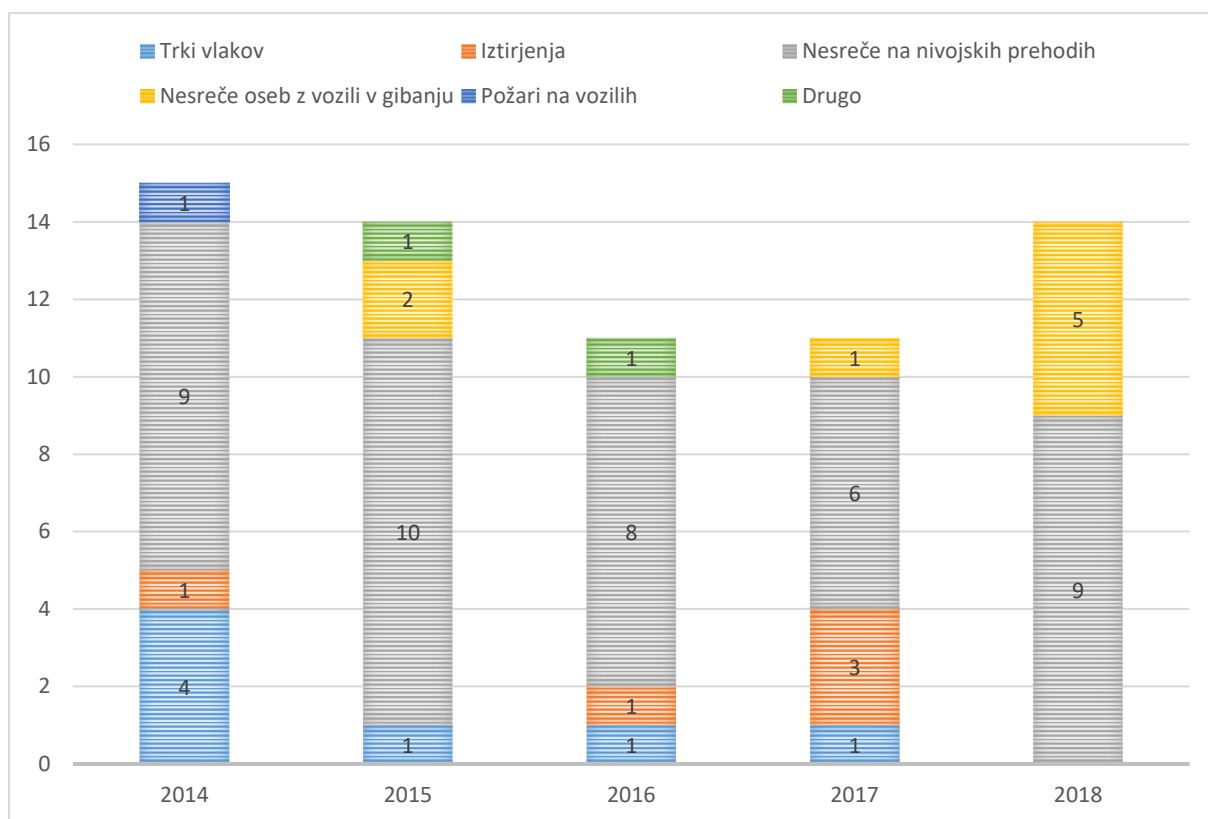
Letna raven varnosti je določena na ravni EU, ki določa nacionalne referenčne vrednosti (NRV),¹ ki ne smejo biti presežene. NRV so za vsako državo določene po posameznih skupinah tveganj: potniki, zaposleni, uporabniki nivojskih prehodov, nepooblaščen osebe, druge osebe in družba kot celota.

Za leto 2018 je bilo ugotovljeno, da Slovenija ni presegala NRV glede na tehtano število smrtnih primerov in poškodb na letni ravni/milijardo vlakovnih kilometrov (FWSI).²

---

¹ NRV pomenijo število smrtnih primerov in težkih poškodb po posameznih kategorijah tveganja na leto zaradi hudih nesreč/milijardo (10^9) vlakovnih kilometrov na leto.

² FWSI pomeni tehtano število smrtnih primerov in poškodb na letni ravni/milijardo (10^9) vlakovnih kilometrov, pri čemer se upošteva, da je ena poškodovana oseba enakovredna 0,1 smrtnega primera.

Grafikon 1: Hude nesreče v letih 2014–2018 glede na vrsto nesreče

Kategorija tveganja		2014	2015	2016	2017	2018
	(NRV) [x 10 ⁻⁹]	(FWSI) [x 10 ⁻⁹]	(FWSI) [x 10 ⁻⁹]	(FWSI) [x 10 ⁻⁹]	(FWSI) [x 10 ⁻⁹]	(FWSI) [x 10 ⁻⁹]
Potniki	25,3	9,09	0	0	0	9,09
Zaposleni	40,9	0	0	0	5,28	52,8
Uporabniki nivojskih prehodov	364	195	116	285	275	100
Nepooblaščen osebe	236	0	5,28	0	0	5,28
Druge osebe	14,5	0	0	0	0	106
Družba kot celota	698	201	121	285	280	317

Preglednica 1: Primerjava NRV in FWSI po posameznih kategorijah tveganja v letih 2013–2017

2 English summary

The level of railway safety in Slovenia in 2018 remained at approximately the same level as in previous years. The number of serious accidents remained unchanged from the previous year. Passengers and staff have not recorded deaths in recent years. Derailments, train collisions and vehicle fires, which would be classified as a serious accident, are rare in Slovenia. Last year, the number of accidents to persons caused by rolling stock in motion increased. The number of accidents at level crossings has also increased.

In 2018, there were 14 serious accidents in Slovenia, of which 9 were accidents at level crossings and 5 were accidents to persons caused by rolling stock in motion.

Level crossings are the main risk category, where the majority of serious accidents occur on the railway network in Slovenia. The number of precursors to accidents and the number of suicides decreased compared to previous years.

The total number of train kilometres in 2018 was 19.85 million kilometres. In 2018, it was found that Slovenia did not exceed national reference values.

By the end of 2018, there were 6 railway undertakings with a recognized safety certificate part A in Slovenia and 5 railway undertakings with a recognized safety certificate part B. One of these companies operated in passenger transport and all of the rest in freight.

In 2018, we had 1 infrastructure manager in Slovenia with a valid safety authorization.

Supervision of safety management systems is becoming a major task of the National safety authority in Slovenia. In 2018, a draft for supervision strategy was drawn up. A data model is being prepared to identify the risks and, based on its findings, an annual control plan will be drawn up, which will take into account the set priorities of the supervision over the safety management systems.

In 2019 and 2020, the priority is to establish and upgrade the safety management systems of the RUs and IMs, licenses, entities in charge of rolling stock maintenance, and training centres, verification centres and assessors by developing a control strategy.

3 Nacionalna varnostna strategija, programi, iniciative in organizacijski kontekst

3.1 Strategija in načrtovane aktivnosti

AŽP zagotavlja ustrezno vzpostavitev procesov dela za udejanjanje zahtev za varno delovanje vseevropskega železniškega sistema v Republiki Sloveniji. Ustrezno doseganje vseh teh ciljev zagotavljamo z vzpostavljenimi mehanizmi za varnostna spričevala, varnostna pooblastila, licence, dovoljenja, vodenje registrov, vključitev podsistemov v obratovanje in z izvajanjem nadzora nad sistemi varnega upravljanja in podobno.

AŽP zagotavlja razmere za varno delovanje železniškega sistema. To je zagotovljeno z nadzori nad sistemi varnega upravljanja, ustreznimi vključitvami podsistemov v obratovanje in doslednim izvajanjem vseh drugih zakonsko dodeljenih nalog. Pridobljene izkušnje se ustrezno vgrajujejo v procese dela. Tako se zagotavlja nenehno izboljševanje delovanja institucije.

Dolgoročna strategija do leta 2020 temelji na teh usmeritvah:

- trajno izboljševanje storitev za uporabnike storitev agencije (na področju varnostnih spričeval, varnostnih pooblastil, vključevanja sistemov v obratovanje, licenc in podobno);
- izboljševanje nadzora nad sistemi varnega upravljanja z vpeljavo sistema, ki temelji na možnih tveganjih ter na podlagi katerega bosta razviti kratkoročna in dolgoročna strategija nadzora nad sistemi varnega upravljanja;
- mednarodno sodelovanje s tujimi varnostnimi, licenčnimi in certifikacijskimi organi na vseh področjih delovanja, predvsem pa v aktualnem obdobju na področju nadzora, ki je predviden z evropskimi predpisi;
- aktivno vključevanje v mednarodne strukture, ki bodo omogočale ustrezno uveljavitev zakonodaje EU (predvsem četrtega železniškega paketa), ter stalno izboljševanje notranjih procesov in prilagajanje procesov, da bodo popolnoma ustrezali določilom EU;
- vzpostavljanje pogojev za vzpostavitev primerljivega sistema nacionalnih predpisov v skladu s predpisi EU v sodelovanju z ERA;
- sodelovanje pri vzpostavljanju enotne vstopne točke za varnostna spričevala in izdajo dovoljenj za začetek obratovanja tirnih vozil ter sistema ERTMS ob progi.

Leta 2018 smo pripravili pogoje za dopolnjen nadzor nad sistemi varnega upravljanja upravljavca in prevoznikov, izdanimi licencami, sistemi vzdrževanja subjektov, zadolženih za vzdrževanje tirnih vozil, in subjekti usposabljanja ter pripravili osnutek strategije nadzora.

Na podlagi sprejete nove evropske zakonodaje (četrty železniški paket), ki delno spreminja vlogo nacionalnih varnostnih organov in vlogo ERA, smo sodelovali pri preoblikovanju procesov, ki prehajajo v pristojnost ERA, za kar je bila na ravni Evropske komisije in njenih delovnih teles (RISC, SERAC) pripravljena in sprejeta ustrezna dopolnilna zakonodaja. V skladu s povečanimi kadrovskimi

zmogljivostmi smo povečali pogostost prisotnosti in zagotovili aktivnejšo vlogo predstavnikov agencije v delovnih skupinah, ki potekajo na ravneh ERA in ILGGRI.

Izvajanje nadzora nad sistemi varnega upravljanja postaja glavna naloga varnostnega organa Slovenije. Leta 2018 je bil izdelan osnutek strategije nadzora. Pripravlja se podatkovni model, ki bo omogočal opredelitev tveganj, in na podlagi njegovih izsledkov se bo izdelal letni načrt nadzora, ki bo upošteval v strategiji zastavljene prednosti nadzora nad sistemi varnega upravljanja.

3.2 Varnostna priporočila

V letu 2018 je preiskovalni organ za preiskovanje železniških nesreč izdal 17 priporočil, ki se nanašajo na:

- načrtno spremljanje osi kolesnih dvojic proizvajalca Valdunes, izdelanih med letoma 1970 in 1980, z ultrazvočno tehniko in magnetnimi delci MT zaradi ugotavljanja mikro razpok na oseh;
- izobraževanje delavcev, ki sodelujejo pri vodenju prometa na dvotirnih progah v času zapor enega tira, o predpisanih protokolih, ki se nanašajo na vožnje vlakov med postajama z vpeljanim enotirnim prometom na dvotirnih progah;
- nadgradnjo varnostne naprave za obdobje vpeljanega enotirnega prometa, da bo zahtevala smerno privolitev za vožnjo vlakov;
- izdelavo operativnega predpisa s postopki za zagotovitev varnega izstopa in vstopa potnikov po posameznih vrstah vozil;
- obdobjno izobraževanje delavcev, ki skrbijo za varnost pri izstopanju in vstopanju potnikov iz železniških vozil oziroma v železniška vozila, o tveganjih, ki so prisotna v času ustavljanja vlaka ob peronu tira, izstopanja in vstopanja potnikov ter speljevanja vlaka po odpravi;
- napovedovanje mednarodnih potniških vlakov na postajah voznorednih postankov in obveščanje o odstopanjih od voznega reda, tako v slovenskem jeziku kot v enem od tujih jezikov;
- ureditev območja proge na mestu, kjer nastaja pot prečkanja, da bo prečkanje proge onemogočeno;
- nadgradnjo obstoječega zavarovanja nivojskega prehoda z dodatnima polzapornicama, ki bosta fizično preprečevali prehod pešcem in ožjim enoslednim vozilom (kolesa, mopedi);
- celostno ureditev varovanja proge na širšem območju nivojskega prehoda s tehničnimi pregradami (primerno ograjo), ki bo onemogočala prehod proge;
- izobraževanje delavcev v vodenju prometa o predpisanih protokolih, ki se nanašajo na vlakovne vožnje med postajnimi območji, ki jih krijejo kritni signali;
- dopolnitev točke 8 Delovnega navodila o organiziranosti in izvajanju notranjega nadzora 925-DN07, ki predpisuje organiziranost in način izvajanja notranjega nadzora v sklopu sistema varnega upravljanja, ki bo predpisovala kontrolo protokolov med osebjem ali osebo, ki opravlja varnostno kritične naloge v vodenju prometa, s posnetki snemalnih naprav za verbalno komuniciranje;

- odstranitev vseh naprav, ki vplivajo na koncentracijo in motijo delovne procese v vodenju prometa (radijske, televizijske sprejemnike ipd.), iz prostorov, v katerih se izvaja vodenje prometa;
- nadzor komunikacij med osebjem vleke in osebjem vodenja prometa v času opravljanja varnostno kritične naloge z uporabo snemalnih naprav;
- izdelavo nabora vprašanj in odgovorov za opravljanje praktičnega dela strokovnega izpita prometnikov za posamezno vrsto signalnovarnostne naprave, na podlagi katerih bi bilo mogoče kakovostneje preveriti znanje kandidata, ki pristopi k opravljanju praktičnega dela strokovnega izpita;
- vključitev tematike v redno obdobjno strokovno izobraževanje, in sicer tematike o dinamiki vožnje vlaka, kadar je SV naprava pokvarjena, razgled pa omejujejo vremenske razmere in ovire ob tiru, po katerem vozi vlak;
- odstranitev poti za pešce in ureditvi gramozne grede ter spodnjega ustroja proge tako, da bo prečkanje proge onemogočeno;
- izgradnjo cestne odbojne ograje med železniško progo in cesto.

Izdana priporočila		Stanje izvajanja priporočil					
		izpolnjena		se izpolnjujejo (ali so pripravljena)		ne bodo izpolnjena (zavrnjena)	
LETO	štev.	štev.	%	štev.	%	štev.	%
2009	16	15	94			1	6
2010	3	3	100				
2011	6	5	83,3			1	16,7
2012	12	10	83,3			2	16,7
2013	5	4	80			1	20
2014	8	5	62,5			3	37,5
2015	4	4	100				
2016	5	3	60	2	40		
2017	16	13	81,3	3	18,77		
2018	17	15		2			
VSOTA	92	77	83,7	7	7,6	8	8,7

Preglednica 2: Realizacija izdanih priporočil v preteklem 10-letnem obdobju

3.3 Varnostni ukrepi, ki niso povezani s priporočili

V letu 2018 niso bili uvedeni ukrepi, ki se ne nanašajo na varnostna priporočila.

3.4 Varnostni organizacijski kontekst

Javna železniška infrastruktura je v lasti Republike Slovenije. Za gradnjo, nadgradnjo, obnovo in vzdrževanje javne železniške infrastrukture 1207 km železniških prog je pristojna Direkcija RS za infrastrukturo. Upravljavec javne železniške infrastrukture je podjetje SŽ – Infrastruktura, d. o. o.

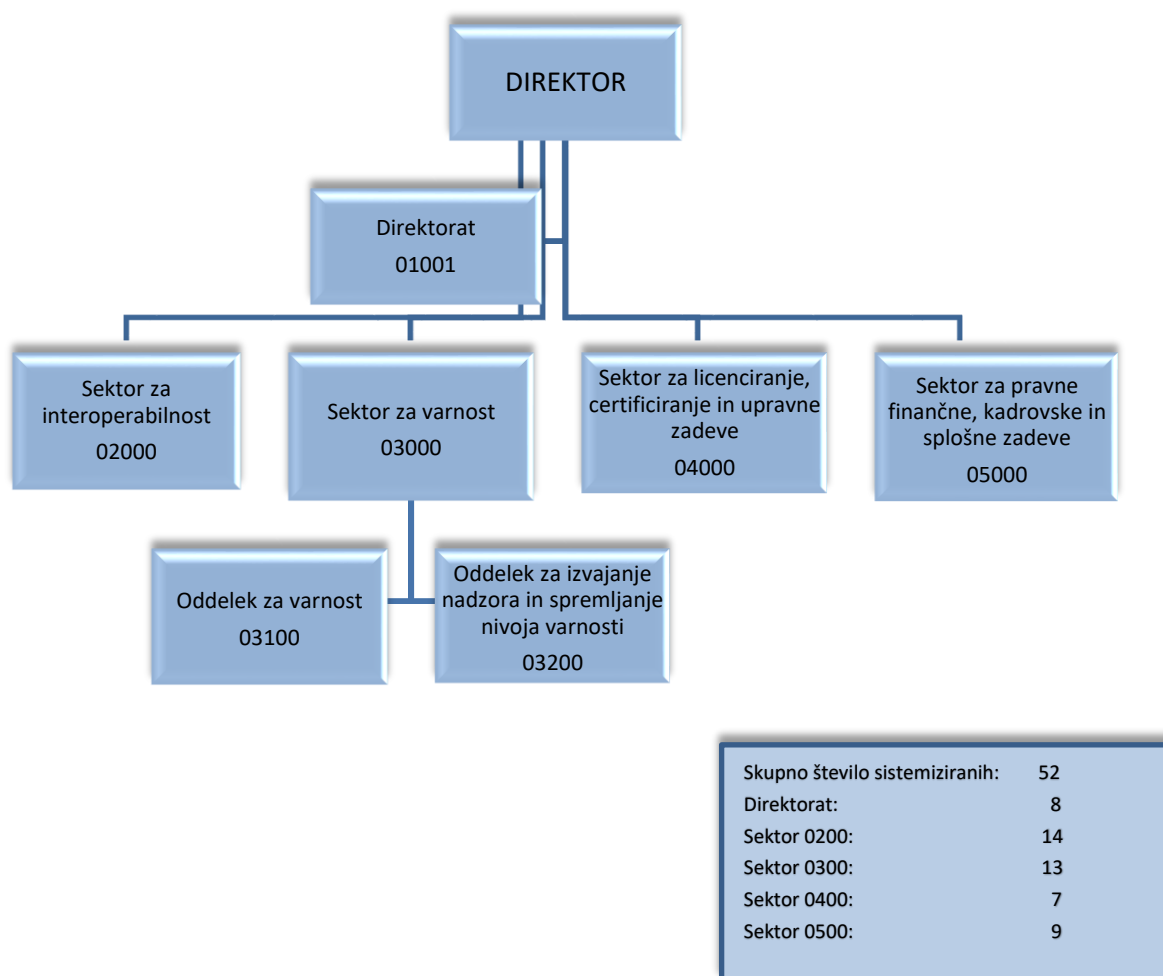
Naloge regulativnega organa opravlja Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije. Naloga agencije na področju železnic je spremljanje konkurence na trgu storitev v potniškem in tovornem prometu.

Naloge preiskovalnega organa opravlja Služba za preiskovanje letalskih, pomorskih in železniških nesreč in incidentov, ki je v sestavi Ministrstva za infrastrukturo.

Inšpektorat za infrastrukturo je organ v sestavi Ministrstva za infrastrukturo. Inšpektorat je v letu 2018 opravljal naloge inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem predpisov s področij železniškega prometa.

Javna agencija za železniški promet Republike Slovenije deluje kot nacionalni varnostni organ od leta 2007. S svojim delovanjem zagotavljamo, da so vzpostavljeni pogoji za varno delovanje železniškega sistema v Republiki Sloveniji.

AŽP je bila v letu 2018 v skladu z veljavno zakonodajo razdeljena na Sektor za varnost, Sektor za interoperabilnost, Sektor za licenciranje, certificiranje in upravne zadeve ter Sektor za pravne, finančne, kadrovske in splošne zadeve. Sektor za varnost je razdeljen na dva oddelka, na oddelek za varnost in oddelek za izvajanje nadzora ter spremljanje ravni varnosti.

Grafikon 2: Organizacijska struktura agencije 31. decembra 2018

Ministrstvo za infrastrukturo je varnostnemu organu v izhodiščih za pripravo kadrovskega načrta za leti 2017 in 2018 določilo 37 dovoljenih zaposlitev, ki se všttevajo v kadrovski načrt.

AŽP je 31. decembra 2018 zaposlovala 36 delavcev.

AŽP je 9. in 10. maja 2018 organizirala usposabljanje za seznanitev z zahtevami novega standarda ISO 9001:2015 za vodstvo, lastnike procesov in notranje presojevalce, saj morajo delavci pri delu uporabljati standarde, predvsem na področju prepoznavne organov za ugotavljanje skladnosti.

Delavci so se udeležili brezplačnih izobraževanj, ki jih organizira Evropska železniška agencija in so potrebna za vzpostavitev OSS (*one stop shop* – enotna vstopna točka – vse na enem mestu) v skladu z evropskimi predpisi.

Trije delavci AŽP so v letu 2018 uspešno opravili strokovni izpit za inšpektorja.

4 Varnostna učinkovitost

Trend razvoja varnostne učinkovitosti na področjih, ki jih opredeljujejo nekateri od najpomembnejših skupnih varnostnih kazalnikov, ostaja v zadnjih letih na približno enaki ravni. Skupno število nesreč (14) se je v letu 2018 v primerjavi z letom prej nekoliko dvignilo. Število smrtnih žrtev je prav tako ostalo na enaki ravni v primerjavi z letom prej, medtem ko je število hudo poškodovanih naraslo. Glavna kategorija tveganj ostajajo nivojski prehodi, kjer se zgodi tudi glavina hudih nesreč na železniškem omrežju v Sloveniji. Število znanilcev nesreč je v primerjavi s prejšnjimi leti upadlo. V letu 2018 je število samomorov upadlo v primerjavi s predhodnim letom.

Skupno število vlakovnih kilometrov je v letu 2018 obsegalo 19,85 milijona km.

	2014	2015	2016	2017	2018
Skupno število hudih nesreč	15	14	11	11	14
Število znanilcev nesreč	81	142	125	148	102
Gospodarski vpliv hudih nesreč (EUR)	-	-	7.035.919	10.377.627	8.679.736
Skupno število vlakovnih kilometrov (milijon km)	20,52	21,55	21,28	22,00	19,85

Preglednica 3: Osnovni pregled trendov na področju varnosti v letih 2014–2018

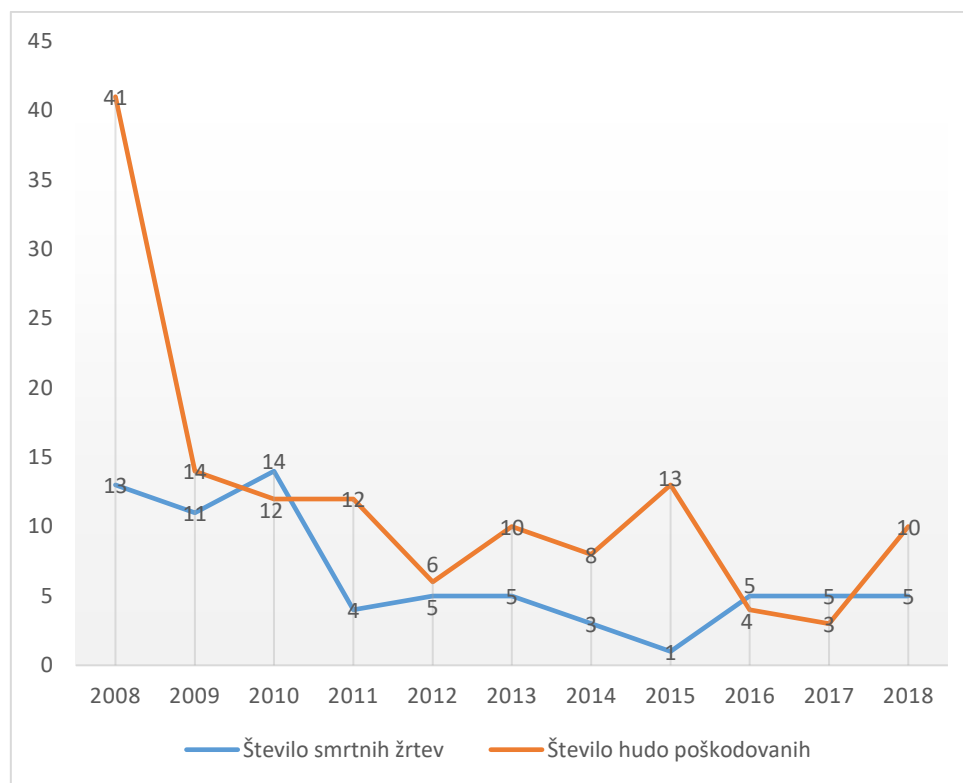
Hude nesreče

Skupno število hudih nesreč se je v letu 2018 spet nekoliko povečalo, in sicer z 11 na 14. Povprečna vrednost skupnega števila hudih nesreč v zadnjih petih letih je 13. V letu 2018 je bilo 9 od skupno 14 nesreč na nivojskih prehodih. 5 nesreč je bilo zabeleženih kot nesreča oseb z vozili v gibanju.

	2014	2015	2016	2017	2018
Skupno število hudih nesreč	15	13	11	11	14
Trčenje	4	1	1	1	0
Iztirjenje	1	0	1	3	0
Nesreče na nivojskem prehodu	9	11	8	6	9
Nesreče med osebo in železniškim vozilom med vožnjo	0	0	0	1	5
Požar v železniških vozilih	1	0	0	0	0
Drugo	0	1	1	0	0

Preglednica 4: Pregled hudih nesreč glede na vrsto nesreče v letih 2014–2018

Smrtne žrtve in hudo poškodovani

Grafikon 3: Smrtne žrtve in hudo poškodovani v železniških nesrečah v letih 2008–2018

V letu 2018 je bilo v Sloveniji 5 smrtnih žrtev železniških nesreč, kar je enaka vrednost kot leto prej. Pri tem so bile 4 smrtne žrtve posledica nesreč med osebo in železniškim vozilom med vožnjo, kar je v tej kategoriji vzrokov prvi pojav v zadnjih 5 letih. Število smrtnih žrtev na nivojskih prehodih se je zmanjšalo s 5 v letu 2017 na 1 v letu 2018.

Število hudo poškodovanih se je v letu 2018 povečalo s 3 na 10. Od tega je bilo 9 hudih poškodb v nesrečah na nivojskih prehodih.

	2014	2015	2016	2017	2018
Skupno – smrtne žrtve	3	1	5	5	5
Trčenje	0	0	0	0	0
Iztirjenje	0	0	0	0	0
Nesreče na nivojskem prehodu	3	1	5	5	1
Nesreče med osebo in železniškim vozilom med vožnjo	0	0	0	0	4
Požar v železniških vozilih	0	0	0	0	0
Drugo	0	0	0	0	0

Preglednica 5: Število smrtnih žrtev v hudih nesrečah glede na vzrok v letih 2014–2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Skupno – hudo poškodovani	8	13	4	3	10
Trčenje	1	1	0	0	0
Iztirjenje	0	0	0	0	0
Nesreče na nivojskem prehodu	7	12	4	2	9
Nesreče med osebo in železniškim vozilom med vožnjo	0	0	0	1	1
Požar v železniških vozilih	0	0	0	0	0
Drugo	0	0	0	0	0

Preglednica 6: Število hudo poškodovanih v hudih nesrečah glede na vzrok v letih 2014–2018

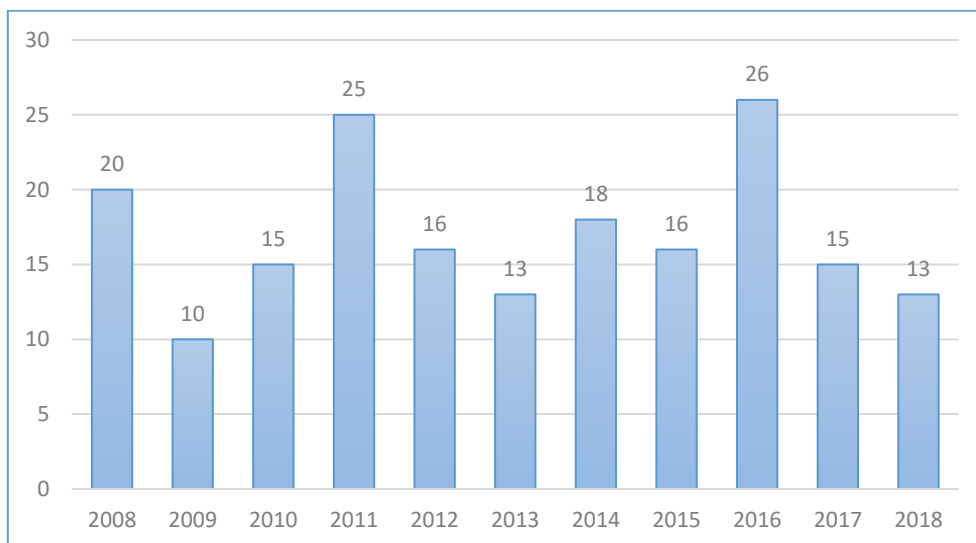
Posebno pozornost pri analizi zadnjih trendov je treba nameniti nesrečam na nivojskih prehodih, kjer se je v zadnji petih letih zgodilo 64 nesreč oziroma v povprečju 12,6 nesreče na leto. V zadnjih 5 letih je v nesrečah na nivojskih prehodih umrlo 15 oseb od skupno 19, huje poškodovanih pa jih je bilo 34 od skupno 38.

Nevarne snovi

V letu 2018 ni bilo hudih nesreč s prisotnostjo nevarnih snovi.

Samomori

Število samomorov je v letu 2018 upadlo na 13 v primerjavi z letom prej, ko jih je bilo 15. Gre za najnižjo vrednost v zadnjih 5 letih.

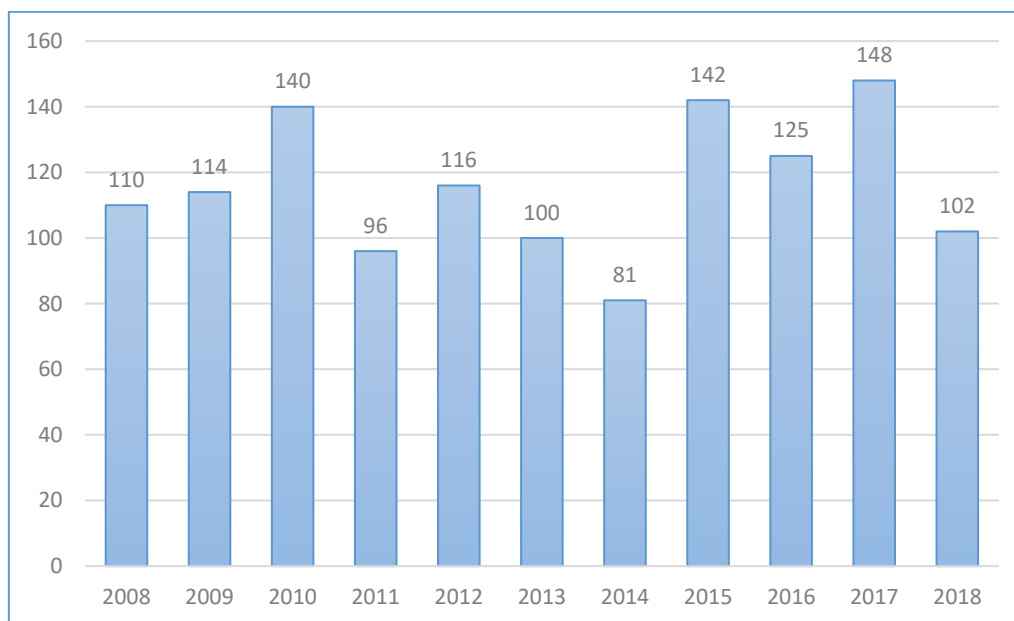
Grafikon 4: Število samomorov na železnicah v letih 2008–2018

Znanilci nesreč

Skupno število znanilcev nesreč je v letu 2018 upadlo na 102 v primerjavi z letom prej, ko jih je bilo 148. Nekoliko se je zmanjšalo število zlomov tirnic, prav tako se je zmanjšalo število deformacij tirov, prevozov signalov in zlomov koles na vozilih.

	2014	2015	2016	2017	2018
Skupno število znanilcev nesreč	81	142	125	148	102
Zlomi tirnic	61	85	116	113	86
Deformacije tirov	12	50	6	25	16
Napačna signalizacija signalnih znakov	0	0	0	0	0
Prevozi signalov	8	7	3	9	0
Zlomi koles na vozilih	0	0	0	1	0
Zlomi osi na vozilih	0	0	0	0	0

Preglednica 7: Število znanilcev nesreč glede na vrsto v letih 2014–2018

Grafikon 5: Skupno število znanilcev nesreč v letih 2008–2018

5 Evropska zakonodaja in predpisi

5.1 Spremembe zakonodaje in predpisov

V letu 2018 sta bila sprejeta temeljna zakona, ki vplivata na delovanje Javne agencije za železniški promet RS – Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu in Zakon o varnosti v železniškem prometu.

S tema zakonom so bile agenciji dodane dodatne naloge, ki se nanašajo na izvajanje nadzorstva varnostnega organa na področju nadzora sistema varnega upravljanja in licenčnega organa (prekrškovni organ in izvajanje inšpekcijskega nadzora).

Zaradi novih pooblastil je AŽP izvedla ukrepe na vseh področjih, s čimer bo zagotovljeno ustrezno izvajanje vseh novih dodeljenih nalog.

V letu 2018 je bila v Republiki Sloveniji spremenjena zakonodaja oziroma predpisi:

- Zakon o varnosti v železniškem prometu (ZVZelP-1);
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu (ZZelP-K);
- Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju;
- Pravilnik o pripravi in izdajanju tehničnih specifikacij za cestno in železniško infrastrukturo;
- Zakon o izgradnji, upravljanju in gospodarjenju z drugim tirom železniške proge Divača–Koper (ZIUGDT);
- Sklep o spremembah Sklepa o ustanovitvi Javne agencije za železniški promet Republike Slovenije;
- Uredba o načinu opravljanja obvezne gospodarske javne službe vzdrževanja, obratovanja in obnavljanja javne železniške infrastrukture;
- Obvestilo o začetku izvajanja pripravljanih del projekta drugi tir železniške proge Divača–Koper;
- Tarifa 2019 o vrednosti točke in o višini deleža glede na zaračunano uporabnino za uporabo javne železniške infrastrukture, za delovanje regulatornega organa na področju železniškega prometa.

5.2 Odstopanja od 15. člena varnostne direktive

V letu 2018 ni bilo sprememb zakonodaje zaradi odstopanj od 15. člena varnostne direktive.

6 Varnostna spričevala, varnostna pooblastila in druga spričevala, izdana v nacionalnem varnostnem organu

6.1 Varnostna spričevala in varnostna pooblastila

Do konca leta 2018 je bilo v Sloveniji 6 prevoznikov s priznanim varnostnim spričevalom del A in 5 prevoznikov s priznanim varnostnim spričevalom del B. Od teh je 1 prevoznik izvajal prevoze v potniškem prometu, vsi drugi pa v tovornem.

V letu 2018 smo imeli v Sloveniji 1 upravljavca javne železniške infrastrukture z veljavnim varnostnim pooblastilom.

V letu 2018 so se vodili naslednji postopki za izdajo, podaljšanje, spremembo ali preklic varnostnega spričevala ali njegovega dela:

- Izveden je bil postopek ugotavljanja skladnosti za izdajo novega varnostnega spričevala za del A in del B za prevoznika Adria Transport, organizacija in izvajanje železniških prevozov, d. o. o., Vojkovo nabrežje 38, 6501 Koper, Slovenija. Vloga je prispela oktobra 2017, februarja 2018 pa je bila izdana odločba o varnostnem spričevalu za del A in del B, in sicer z veljavnostjo do 28. februarja 2023.
- Januarja je Luka Koper, d. d., pristaniški in logistični center, vložila vlogo za izdajo novega varnostnega spričevala za del A in del B. Izveden je bil postopek ugotavljanja skladnosti, na podlagi katerega je bila izdana odločba o varnostnem spričevalu za del A in del B, in sicer z veljavnostjo do 14. maja 2023.
- Aprila je SŽ – Tovorni promet, družba za opravljanje prevoza blaga v notranjem in mednarodnem železniškem prometu, d. o. o., vložila vlogo za podaljšanje varnostnega spričevala za del A in del B. Izveden je bil postopek ugotavljanja skladnosti, na podlagi katerega je bila izdana odločba o podaljšanju varnostnega spričevala za del A in za del B, in sicer z veljavnostjo do 31. avgusta 2023.
- Aprila je SŽ – Potniški promet, družba za opravljanje prevoza potnikov v notranjem in mednarodnem železniškem prometu, d. o. o., vložila vlogo za podaljšanje varnostnega spričevala za del A in del B. Izveden je bil postopek ugotavljanja skladnosti, na podlagi katerega je bila izdana odločba o podaljšanju varnostnega spričevala za del A in za del B, in sicer z veljavnostjo do 31. avgusta 2023.
- Julija je Ten Rail, železniški tovorni promet, d. o. o., vložil vlogo za izdajo novega varnostnega spričevala za del A. Izveden je bil postopek ugotavljanja skladnosti, na podlagi katerega je bila izdana odločba o izdaji novega varnostnega spričevala za del A, in sicer z veljavnostjo do 29. oktobra 2023.
- Oktobra je Primol – Rail, d. o. o., vložil vlogo za izdajo novega varnostnega spričevala za del A in del B. Po izvedenem postopku ugotavljanja skladnosti, ki bo končan leta 2019, bo izdana ustrezna odločba.
- Novembra je InRail S. p. A. vložil vlogo za izdajo novega varnostnega spričevala za del B. Po izvedenem postopku ugotavljanja skladnosti, ki bo končan leta 2019, bo izdana ustrezna odločba.

V letu 2018 ni bilo postopkov za izdajo, podaljšanje, spremembe ali preklic varnostnih pooblastil.

6.2 Dovoljenja za tirna vozila

V letu 2018 so bila izdana naslednja dovoljenja za tirna vozila:

Prvo dovoljenje – izdanih 11 odločb za skupno 78 vozil strankam:

- Štore Steel, d. o. o.;
- SŽ – Infrastruktura, d. o. o.;
- SŽ – Tovorni promet, d. o. o.;
- Tegrad, d. o. o.;
- SŽ – Železniško gradbeno podjetje Ljubljana, d. d.;
- Petrol, d. d.

Dodatno dovoljenje – izdanih 15 odločb za skupno 51 vozil strankam:

- Rail Cargo Carrier, d. o. o.;
- MÁV KfV Kft.;
- CAF, Construcciones y Auxiliar de Ferrocarriles, S.A.;
- ÖBB – Produktion GmbH;
- S Rail Lease, s.r.o.;
- Siemens AG;
- ELL Germany GmbH;
- Wascosa AG.

Dovoljenje za tip – izdana 1 odločba za skupno 1 vozilo stranki:

- SŽ – Infrastruktura, d. o. o.

Dovoljenje po nadgradnji ali posodobitvi – izdani 2 odločbi za skupno 2 vozili (garnituri) strankam:

- SŽ – Potniški, d. o. o.

6.3 Spričevala subjektov, zadolženih za vzdrževanje tovornih vagonov

Leta 2018 je bil na podlagi vloge družbe Adria Kombi, d. o. o., Tivolska cesta 50, 1000 Ljubljana, opravljen postopek ugotavljanja skladnosti za podaljšanje spričevala subjekta, zadolženega za vzdrževanje tovornih vagonov, ki se je končal junija 2018. Na podlagi izvedenega postopka ugotavljanja skladnosti je bilo imenovani družbi podaljšano spričevalo subjekta, zadolženega za vzdrževanje tovornih vagonov, in sicer za pet let.

Leta 2018 je bil na podlagi vloge družbe Slovenske železnice – Tovorni promet, d. o. o., Kolodvorska 11, 1000 Ljubljana, opravljen postopek ugotavljanja skladnosti za podaljšanje spričevala subjekta, zadolženega za vzdrževanje tovornih vagonov, ki se je končal avgusta 2018. Na podlagi izvedenega postopka ugotavljanja skladnosti je bilo imenovani družbi podaljšano spričevalo subjekta, zadolženega za vzdrževanje tovornih vagonov, in sicer za pet let.

6.4 Spričevala za strojevodje

Leta 2018 je bilo izdanih 552 dovoljenj za strojevodje. Začasno je bilo zaradi neizpolnjevanja posebnih zdravstvenih pogojev odvzeto eno dovoljenje.

V drugi polovici decembra smo prejeli 54 vlog, od tega 40 za izdajo novega dovoljenja za strojevodjo in 14 za spremembo dovoljenja za strojevodjo. Postopki ugotavljanja izpolnjevanja pogojev in izdaje novih ter posodobljenih dovoljenj za strojevodje za te vloge bodo končani v letu 2019.

6.5 Druge oblike pooblastil/spričeval

Leta 2018 so se vodili postopki izdaje obratovalnih dovoljenj za podsistem ali del podsistema tirna vozila, vodenje, upravljanje in signalizacija na vozilu, infrastruktura, vodenje, upravljanje in signalizacija ob progi ter energija. Na podlagi preverjanja skladnosti z zahtevami, ki so potrebne za vključitev podsistemov ali delov podsistemov v obratovanje, je bilo leta 2018 pravnomočno končanih 84 upravnih zadev:

- odločbe o potrebnosti/nepotrebnosti novega obratovalnega dovoljenja za začetek obratovanja: 38;
- odločbe o poskusnem obratovanju: 1;
- obratovalna dovoljenja: 28;
- sklepi o začetku del: 1;
- sklepi o zavrženju zadeve: 3;
- sklepi o ustavitvi postopka: 2;
- mnenja k PGD/IzN: 1;
- določitev števil tirnim vozilom oziroma sprememba njihovega statusa v nacionalnem registru tirnih vozil (NRV): 18.

V letu 2018 ni bilo izvedenih postopkov za izdajo, podaljšanje, spremembe ali preklic priznanja centrov za usposabljanje in centrov za preverjanje.

Leta 2018 je AŽP prejela eno vlogo za izdajo licence v železniškem prometu za izvajanje prevoznih storitev prevoza blaga in prevoza potnikov v železniškem prometu.

6.6 Stiki z drugimi varnostnimi organi

AŽP je v mednarodnem okolju sodelovala predvsem pri dejavnostih, ki so pomembne za kakovostno izvajanje nalog agencije kot varnostnega organa Republike Slovenije.

Cilji mednarodnega delovanja so:

- zagotoviti sodelovanje agencije pri vseh ključnih mednarodnih dejavnostih, ki so pomembne za agencijo in RS v okviru zakonsko opredeljenih nalog agencije (področje delovanja nacionalnega varnostnega organa);
- zagotoviti, da so v mednarodnih dokumentih in razvijajočih se mednarodnih sistemih upoštevani glavni državni interesi na področju nalog, ki jih izvaja AŽP;
- pridobiti čim več mednarodnih sredstev za delovanje agencije in tako zmanjšati obremenitev proračuna.

Za zagotavljanje varnega in urejenega železniškega prometa smo prednostno obravnavali ta področja:

- razvoj zakonodaje EU za železniški sistem (izvajanje četrtega železniškega svežnja oziroma tehničnih specifikacij interoperabilnosti);
- enoten/primerljiv nadzor nad sistemi varnega upravljanja;
- enoten/primerljiv sistem izdaje varnostnih spričeval in pooblastil;
- enoten/primerljiv sistem izdaje obratovalnih dovoljenj za podsisteme;
- priprava in razvoj registrov (na primer registra vozil, registra izdanih dovoljenj strojevodjem);
- primerljivo delovanje vseh nacionalnih varnostnih organov;
- vodenje organov in odborov, ki lahko pripomorejo k prepoznavnosti agencije in Republike Slovenije.

Za pripravo izvedbe OSS je bila pri ERA ustanovljena skupina OSS User Group. Za področje izdaje enotnega varnostnega spričevala prevoznikom so se predstavniki Sektorja za varnost v letu 2018 udeležili vseh treh sestankov te skupine. Za področje izdaje dovoljenj za dajanje vozil na trg so se predstavniki Sektorja za interoperabilnost v letu 2018 udeležili vseh treh sestankov te skupine in dveh delavnic na to temo.

S sistemom IMI smo avstrijskemu varnostnemu organu poslali informacije o statusu dveh dovoljenj za strojevodjo, italijanski varnostni organ pa smo prosili za informacijo o statusu enega dovoljenja za strojevodjo.

Leta 2018 smo sodelovali v skupinah, ki obravnavajo tematiko četrtega železniškega paketa, in sicer v teh:

- Joint Network Secretariat,
- Network of National Safety Authorities,
- OSS User Group – SSC in VA,
- Subgroup on Cooperation Agreements,
- SART (Safety Alpine Railway Tunnels),
- ERTMS (European Railway Traffic Management System),
- EVR guidelines taskforce,
- RDD (Reference Document Database),
- COR (Common Occurrence Reporting),
- Cooperation of CSM Assessment Bodies,
- Annual Performance,

- CCB (Cooperation of Certification Bodies),
- NSA monitoring,
- Regulation 445/2011 revision WP,
- ERADIS,
- Revision of TSI Energy,
- Revision of TSI Infrastructure,
- Revision of TSI SRT,
- Limited revision of TSI NOI,
- Implementing Act to EC on classification of VA NRs,
- RDD,
- WP TSIs LOC&PAS and WAG,
- TSI OPE,
- Revision of TSI CCS,
- TAF Implementation Co-operation Group,
- TAP Implementation Co-operation Group,
- Pool of Experts – SSC in VA,
- ERATV,
- Revision of TAP TSI,
- ILCAD,
- 4 RWP (Railway Package) Workshops,
- ERTMS NSA Network (ERTMS Focus Group).

6.7 Izmenjava informacij med varnostnim organom in železniškimi podjetji

Izmenjava informacij med varnostnim organom, prevozniki in upravljavcem poteka redno vse leto v sklopu aktivnosti, kot so nadzori ter postopki za potrditev varnostnih spričeval oziroma pooblastil. Prav tako so prevozniki in upravljavec vabljeni na sestanke pri pripravi in usklajevanju zakonodajnih predpisov. V sklopu srečanj so izmenjane vse pomembne informacije, ki so nujne za nemoteno izvajanje sistemov varnega upravljanja, doseganja varnostnih ciljev in delovanje železniškega sistema.

7 Nadzor

7.1 Strategija, načrti, postopki in odločanje

Izvajanje nadzora nad sistemi varnega upravljanja postaja glavna naloga agencije. Leta 2018 smo izdelali osnutek strategije nadzora. Pripravlja se podatkovni model, ki bo omogočal opredelitev tveganj, in na podlagi njegovih izsledkov se bo izdelal letni načrt nadzora, ki bo upošteval v strategiji zastavljena prednostna področja nadzora nad sistemi varnega upravljanja.

V letih 2019 in 2020 je treba vzpostaviti in nadgrajevati nadzor nad sistemi varnega upravljanja upravljavca in prevoznikov, izdanimi licencami, subjekti, zadolženimi za vzdrževanje tirnih vozil, in centri usposabljanja, centri preverjanja ter ocenjevalci z izdelavo strategije nadzora.

Na podlagi sprejete nove evropske zakonodaje (četrtga železniškega paketa), ki delno spreminja vlogo nacionalnih varnostnih organov in vlogo ERA, smo vključeni v proces preoblikovanja, ki bo potekal na ravni ERA.

V tem okviru zagotavljamo ustrezno strokovno podporo pri izdajanju, podaljševanju, sprejemanju in preklicu enotnih varnostnih spričeval, dovoljenj za izdajo vozil na trg in nalog, vezanih na dovoljenja za elemente ERTMS ob progi iz pristojnosti ERA, ob tem pa pravočasno in učinkovito izvajamo naloge iz svojih pristojnosti v tem okviru. Za zagotavljanje ustrezne strokovne podpore smo imenovali primerno število strokovnjakov, ki se dodatno usposablja v sklopu ERA.

Delovno področje Sektorja za nadzor je izvajanje nalog nadzorstva varnostnega organa, vodenje postopkov in izrekanje ukrepov na področju nadzorstva v skladu z zakonom, ki ureja inšpekcijski nadzor, zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, zakonom, ki ureja prekrške, zakonom, ki ureja železniški promet, zakonom, ki ureja varnost v železniškem prometu, in na njuni podlagi izdanih predpisov, splošnih aktov, tehničnih specifikacij interoperabilnosti in drugih predpisov EU s področja interoperabilnosti ter varnosti železniškega prometa, ki neposredno veljajo v RS. Ključni opredeljeni cilji tega obdobja so:

- nadzor nad veljavnostjo in izpolnjevanjem pogojev za izdane licence,
- nadzor nad veljavnostjo in izpolnjevanjem pogojev izdanih varnostnih spričeval,
- nadzor nad veljavnostjo in izpolnjevanjem pogojev za izdano spričevalo subjektu, zadolženemu za vzdrževanje tovornih vagonov,
- spremljanje in nadzor nad učinkovitostjo uporabe delov sistema varnega upravljanja oziroma njegove celote s pomočjo prevoznikov v železniškem prometu ali upravljavcev infrastrukture,
- spremljanje in nadzor pravilne uporabe ustreznih skupnih varnostnih metod s pomočjo prevoznikov v železniškem prometu ali upravljavcev infrastrukture v okviru njihovih sistemov varnega upravljanja, spremljanje in nadzor, da so komponente interoperabilnosti skladne z bistvenimi zahtevami, in sicer v okviru sistema varnega upravljanja prevoznika v železniškem prometu ali upravljavca infrastrukture,
- spremljanje in nadzor, da se zagotovi skladnost strukturnih podsistemov z bistvenimi zahtevami,
- spremljanje in nadzor, da se zagotovi skladnost operativnih podsistemov z bistvenimi zahtevami,

- nadzor zdravstvene zmožnosti, ugotavljanje prisotnosti alkohola ali psihoaktivnih sredstev pri osebju, ki opravlja varnostno kritične naloge (v nadaljevanju OVKN),
- spremljanje in nadzor strokovne usposobljenosti osebja, ki opravlja varnostno kritične naloge OVKN (strojevodja, spremljevalnega osebja vlaka ipd.),
- spremljanje in nadzor strokovne usposobljenosti osebja, ki ne opravlja varnostno kritične naloge OVKN,
- spremljanje in nadzor trajanja izmen, delovnega časa ter počitka strojevodij glede na pridobljena poročila IRSI,
- spremljanje in nadzor prijav, raziskav izrednih dogodkov ter sprejetje preventivnih ukrepov,
- spremljanje in nadzor nad izpolnjevanjem pogojev ter izvajanjem nalog nad priglašeni oziroma imenovanimi organi,
- spremljanje in nadzor nad izpolnjevanjem pogojev, obveznosti in izvajanjem nalog centrov za usposabljanje, centrov preverjanja ter ocenjevalcev,
- spremljanje in nadzor vodenja registra železniške infrastrukture.

Sektor za nadzor v AŽP bo izvajal nadzor nad temi subjekti in sistemi:

- upravljavcem in subjektom, ki opravlja naloge upravljavca,
- prevoznikom,
- osebjem, ki opravlja varnostno kritične naloge,
- subjekti, zadolženimi za vzdrževanje tirnih vozil,
- centri za usposabljanja, preverjanja in ocenjevalci priglašeni in imenovani organov,
- strukturnimi in operativnimi podsistemi.

Nadzori se bodo izvajali predvsem pri upravljavcu železniške infrastrukture SŽ – Infrastruktura, d. o. o., in pri prevoznikih SŽ – Potniški promet, d. o. o., SŽ – Tovorni promet, d. o. o., Adria Transport, d. o. o., Luka Koper, d. d., Rail Cargo Carrier, d. o. o., Primol – Rail, d. o. o., Ten Rail, d. o. o., in pri morebitnih drugih prevoznikih ter subjektih.

Prav tako bo potekal nadzor nad priglašeni organi, in sicer: Bureau Veritas, d. o. o., Q Techna, d. o. o., SIQ Ljubljana, DIS – Consulting, d. o. o., in morebitnimi drugimi.

V okviru svoje pristojnosti bo Sektor za nadzor izvajal nadzor tudi nad centri usposabljanja, preverjanja in centri ocenjevalcev. Trenutno imajo v RS veljavna pooblastila B&B, d. o. o., in Slovenske železnice, d. o. o.

Nadzor bo potekal tudi nad subjekti, zadolženimi za vzdrževanje tirnih vozil. Tako imata v RS veljavno spričevalo subjekta, zadolženega za vzdrževanje tovornih vagonov, Adria kombi, d. o. o., in SŽ – Tovorni promet, d. o. o. Za vzdrževanje tirnih vozil, razen za tovarne vagone, pa so trenutno izdana veljavna spričevala za izvajanje naloge vzdrževanja tem subjektom: SŽ – Vleka in tehnika, d. o. o., Center Ljubljana, SŽ – Vleka in tehnika, d. o. o., Center Ljubljana – delavnica za paro Šiška, SŽ – Vleka in tehnika, d. o. o., Center Ljubljana – delovišče Novo mesto, SŽ – Vleka in tehnika, d. o. o., Center Divača, SŽ – Vleka in tehnika, d. o. o., Center Divača – Delovišče Nova Gorica, SŽ – Vleka in tehnika, d. o. o., Center Maribor, SŽ – Vleka in tehnika, d. o. o., Center Maribor, delovišče Celje in SŽ – Vleka in tehnika, d. o. o., Center Ptuj.

Pri izvajanju nadzora bo Sektor za nadzor aktivno sodeloval z drugimi pristojnimi organi v skladu z zavezami iz strategije, predvsem s Sektorjem za varnost AŽP, zaradi izmenjave podatkov, ki so pomembni za izdajo varnostnih pooblastil in varnostnih spričeval. Izmenjava podatkov bo potekala tako na osebni ravni kot z omogočanjem dostopa do vodenih evidenc in podatkov med posameznimi sektorji.

Načrt nadzora je pripravljen na podlagi strategije nadzora in ob upoštevanju prednostnih nalog nadzora, vendar pri določitvi vrste in obsega nadzora še niso upoštevane ugotovitve prejšnjih nadzorov varnostnega organa, saj tovrstnih nadzorov še ni opravljal. Na podlagi ugotovitev načrtovanih nadzorov bo v prihodnje treba morda spremeniti samo strategijo, vsekakor pa bodo ugotovitve nadzora upoštevane pri samem načrtovanju in načrtovanju nadzorov v prihodnjih letih.

Pri izvajanju nadzora bodo pooblaščen osebe, ob upoštevanju načel nadzora iz strategije nadzora, ravnale po tehnikah nadzora iz same nadzorne strategije. Pri opravljenem nadzoru bodo ob ugotovljenih neskladnostih pooblaščen osebe v skladu z ugotovljenim tveganjem izrekale ustrezne ukrepe.

7.2 Ugotovitve nadzorov

Nadzor nad upravljavci, prevozniki in centri usposabljanja je bil izveden deljeno, izvajala sta ga AŽP in Inšpektorat RS za infrastrukturo. AŽP je izvajala nadzor v okviru upravnega nadzora, saj še ni imela inšpekcijskih pooblastil.

V letu 2018 je AŽP izvedla 4 upravne nadzore nad sistemi varnega upravljanja prevoznikov in upravljavca in 2 upravna nadzora nad centri usposabljanja in preverjanja za strojevodje ter voznike progovnih vozil.

Inšpektorat RS za infrastrukturo je v letu 2018 opravil te nadzore:

Področje nadzora/število inšpekcijskih pregledov	Realizacija 2018
Vodenje železniškega prometa	176
Gradnja, rekonstrukcija in vzdrževanje železniških objektov	95
Tirna vozila in elektroenergetika	91
Signalnovarnostne in telekomunikacijske naprave	52
Prevoz nevarnega blaga v železniškem prometu	10
Skupno število:	424

Preglednica 10: Število inšpekcijskih nadzorov po področjih nadzora (Poročilo o delu IRSI za 2019)

Pri tem je izvedel 165 prekrškovnih postopkov, izdal 1 opozorilo, 16 obdolžilnih predlogov, 50 plačilnih nalogov, 55 odločb z globo in 20 odločb z opominom.

Med upravnimi ukrepi je bilo 17 odločb in 15 opozoril po ZIN.

7.3 Vodenje in sodelovanje

Ob podrobni analizi nove zakonodaje AŽP v novi organizacijski strukturi aktivno spremlja mednarodne dejavnosti, ki lahko pripomorejo k primerljivemu delovanju agencije na področjih dela, ki pogojujejo tako primerljivost. Leta 2018 smo prednostno spremljali dogajanja, vezana na sprejetje in uveljavitev četrtega železniškega paketa, predvsem zaradi njegove izjemne aktualnosti, kadrovske omejenosti in tudi zaradi razumnega trošenja proračunskih sredstev. Izvedena dvostranska srečanja so bila leta 2018 prednostno usmerjena v poenotenje razumevanja evropske zakonodaje (četrtega železniškega paketa) in najrazumnejše možnosti njene uveljavitve.

8 Uporaba skupnih varnostnih metod prevoznikov in upravljavca

8.1 Uporaba skupnih varnostnih metod za zahteve sistema upravljanja varnosti

Uredba Komisije (EU) št. 2018/762 o vzpostavitvi skupnih varnostnih metod za zahteve sistema upravljanja varnosti se v letu 2018 še ni uporabljala.

8.2 Uporaba skupnih varnostnih metod za ovrednotenje in oceno tveganja

SŽ – Infrastruktura, d. o. o., kot upravljavec JŽI v skladu z določili Uredbe komisije (ES) št. 402/2013 izvaja analize na podlagi ocen tveganj in na podlagi analiz ustrezno ukrepa v smislu zagotavljanja večje varnosti v železniškem prometu. Ob ugotovljenem najmanjšem odstopanju od zastavljenih ciljev upravljavec JŽI takoj začne izvajati aktivnosti za zmanjšanje ocene tveganja posameznega dejanja.

Prevozniki izvajajo analize tveganja pri posameznih postopkih, ki jih izvajajo v okviru svoje osnovne dejavnosti. V primerih, ko ocenjene vrednosti posameznih pomembnih varnostnih aktivnosti dosega mejne točke, se sprejmejo ukrepi za zmanjševanje možnih tveganj. Ti ukrepi so lahko sistemske oziroma operativne narave, odvisno od narave aktivnosti.

V družbi SŽ – Potniški promet, d. o. o., so bile v letu 2018 izdelane tri ocene tveganja, in sicer:

- potrebno število vlakospremnega osebja,
- potrebno število premikalnega osebja in
- potrebno število premikalnega osebja na postaji Maribor.

Pri vseh treh ocenah je bilo ugotovljeno, da so sprejeti ukrepi ocenjeni kot nepomembni za tveganje.

8.3 Uporaba skupnih varnostnih metod za spremljanje

Prevozniki in upravljavec imajo sistem notranje revizije opredeljen v navodilih, ki so sestavni del sistema varnega upravljanja. Za opravljanje notranjega pregleda poslovodne osebe določijo pooblaščen osebe, vključno s pogodbeniki, ki lahko v skladu z veljavnimi dokumenti v okviru lastnega sistema varnega upravljanja izvajajo nadzor v podjetju. Termini notranjih pregledov so opredeljeni z načrti rednih mesečnih in letnih nadzorov pooblaščenih delavcev za izvajanje notranjih nadzorov družb. Po vsakem notranjem nadzoru se pripravijo zapisniki z natančnimi ugotovitvami in morebitnimi kršitvami predpisov. Vodstveni delavci se nato seznani z ugotovitvami in na podlagi teh sprejmejo preventivne oziroma popravilne ukrepe. Vsi izvedeni postopki notranjega nadzora se ustrezno evidentirajo s predpisanimi dokumenti. Rezultati izvajanja notranjega nadzora so dostopni izvajalcem notranjih pregledov, inšpekcijskega nadzora ter notranjih in zunanjih presojoj.

8.4 Sodelovanje in izvajanje projektov EU

Za leto 2018 od prevoznikov ali upravljavca nismo pridobili teh informacij.

9 Varnostna kultura

9.1 Vrednotenje in spremljanje varnostne kulture

AŽP vsako leto redno spremlja raven varnosti v železniškem sistemu, kjer so za posamezne kategorije tveganja izdelane primerjave nacionalnih referenčnih vrednosti in tehtanega števila smrtnih žrtev ter hudih poškodb na letni ravni (FWSI) na milijardo vlakovnih kilometrov.

9.2 Pobude in projekti s področja varnostne kulture

Uvajanje varnostne kulture določa Zakon o varnosti in zdravju pri delu, ki navaja, da mora delodajalec zagotoviti varnost in zdravje delavcev pri delu. V ta namen mora izvajati ukrepe, potrebne za zagotovitev varnosti in zdravja delavcev ter drugih oseb, ki so navzoče v delovnem procesu, vključno s preprečevanjem, odpravljanjem in obvladovanjem nevarnosti pri delu, obveščanjem in usposabljanjem delavcev, z ustrezno organiziranostjo in potrebnimi materialnimi sredstvi. Delodajalec mora sprejeti tudi ustrezne dokumente na ravni poslovnega subjekta. AŽP ni pristojna za nadzor nad določbami tega zakona, zato ne podaja podrobnega predpisa.

AŽP je kot varnostni organ v letu 2018 sodelovala v komisiji za nivojske prehode, ki je bila ustanovljena s sklepom Ministrstva za infrastrukturo. Naloga komisije je ugotavljanje izpolnjevanja pogojev za vzpostavitev novih nivojskih prehodov in skladnosti stanja s predpisi na obstoječih nivojskih prehodih.

V letu 2018 je komisija za nivojske prehode na svojih 25 sejah obravnavala 69 nivojskih prehodov. Za 21 nivojskih prehodov je podala predlog za izdajo soglasij, za 41 nivojskih prehodov je sprejela ukinitve, od tega 7 za motorna vozila, za 22 nivojskih prehodov je sprejela, da se jih zavaruje, od tega 2 začasno, na 2 nivojskih prehodih se zgradi površina za pešce in kolesarje, za 1 nivojski prehod predlog soglasja ni potreben, za 3 nivojske prehode pa je komisija predlagala proučitev novih mogočih povezovalnih poti ali načina zavarovanja.

9.3 Komunikacijske aktivnosti s področja varnostne kulture

AŽP v letu 2018 ni izvajala komunikacijskih aktivnosti s področja varnostne kulture, saj je ta naloga dodeljena Javni agenciji RS za varnost prometa, ki je osrednja ustanova za varnost prometa. Njeno poslanstvo je prizadevanje za zmanjšanje najhujših posledic prometnih nesreč v cestnem prometu (smrtnih žrtev in telesno poškodovanih udeležencev). Poslanstvo in cilje bo agencija dosegla z učinkovitim izvajanjem ukrepov iz zakonodaje, državnega programa in drugih aktov ter s spodbujanjem udeležencev v prometu k odgovornejšemu vedenju, spoštovanju predpisov in oblikovanju zavesti o pomenu prometne varnosti, z zagotavljanjem varnejših vozil in cestne infrastrukture.

Priloga 1 – Napredek v interoperabilnosti

1. Proge, izključene iz direktive o interoperabilnosti/varnosti/SAF (konec leta)

1a	Dolžina prog, izključenih iz direktive o operabilnosti [km]	0
1b	Dolžina prog, izključenih iz direktive o varnosti [km]	0

Seznam izključenih prog iz obeh direktiv:

/

2. Dolžina novih prog, ki jo je potrdil varnostni organ (med letom poročanja)

2a	Skupna dolžina prog [km]	0
----	--------------------------	---

3. Postaje, prilagojene za osebe z omejeno mobilnostjo (konec leta)

3a	Železniške postaje v skladu s PRM TSI	36
3b	Železniške postaje delno v skladu s PRM TSI	12
3c	Dostopne železniške postaje	150
3d	Druge postaje	77

4. Spričevala za strojevodje (konec leta)

4a	Skupno število veljavnih evropskih spričeval v skladu z direktivo o izdaji spričeval strojevodjem	1011
4b	Število novo izdanih evropskih spričeval (prva izdaja)	552

5. Število izdanih dovoljenj za vozila v skladu z Direktivo o interoperabilnosti 2008/57/ES (med letom poročanja)

5a	Prvo dovoljenje – skupaj	78
5aa	Vagoni	70
5ab	Lokomotive	0
5ac	Vlečena potniška vozila	0
5ad	Stalno ali vnaprej določeno oblikovanje	0
5ae	Posebna vozila	8
5b	Dodatno dovoljenje – skupaj	51
5ba	Vagoni	14
5bb	Lokomotive	12
5bc	Vlečena potniška vozila	0
5bd	Stalna ali vnaprej določena formacija	19
5be	Posebna vozila	6
5c	Tip dovoljenja – skupaj	1
5ca	Vagoni	0
5cb	Lokomotive	0
5cc	Vlečena potniška vozila	0
5cd	Stalna ali vnaprej določena formacija	0
5ce	Posebna vozila	1
5d	Izdana dovoljenja po nadgradnji ali posodobitvi – skupaj	2

5da	Vagoni	0
5db	Lokomotive	0
5dc	Vlečena potniška vozila	0
5de	Stalna ali vnaprej določena formacija	2
5df	Posebna vozila	0

6. Vozila, opremljena s sistemom ERTMS (konec leta)

6a	Vlečna vozila, vključno z vlakovnimi kompozicijami, opremljena z ERTMS	N/A
6b	Vlečna vozila, vključno z vlakovnimi kompozicijami – brez ERTMS	N/A

7. Število zaposlenega osebja pri varnostnem organu (polna zaposlitev) ob koncu leta

7a	Polno zaposleni za področje varnostnih spričeval	3
7b	Polno zaposleni za področje dovoljenj za vozila	3
7c	Polno zaposleni za področje nadzora	3
7d	Polno zaposleni na ostalih področjih v zvezi z železnicami	27